

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет/інститут економічний

Кафедра обліку і оподаткування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Фінансовий облік I

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Освітня програма Облік і оподаткування

Спеціальність 071 Облік і оподаткування

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування,
Протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Бухгалтерський облік: теорії, концепції, перспективи
Викладач (-і)	Гнатюк Т.М., к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування
Контактний телефон викладача	
Е-mail викладача	taras.gnatiuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний та заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/6676
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій
2. Анотація до курсу	
<p>Даний курс є важливою складовою академічного навчання студентів у сфері обліку, оподаткування, аналізу, аудиту, економіки та бізнесу. Під час цього курсу студенти ознайомлюються з основними концепціями, методами та інструментами фінансового обліку, необхідними для розуміння, аналізу та управління фінансовою діяльністю підприємств.</p> <p>Програма курсу охоплює такі теми, як основи побудови фінансового обліку, облік грошових коштів, фінансових інвестицій, основних засобів, нематеріальних активів, дебіторської заборгованості, запасів та витрат виробництва. Студенти отримують практичні навички з формування бухгалтерських записів щодо наявності та руху матеріальних, нематеріальних, фінансових та грошових ресурсів підприємства, їх систематизації та зведення у фінансовій звітності, а також вивчають основні методи оцінки активів та розрахунків з метою бухгалтерського обліку та формування інформації на звітну дату. Після успішного завершення курсу студенти отримують навички з формування інформації для визначення фінансового стану підприємства та прийняття обґрунтованих управлінських рішень з урахуванням різних аспектів національних стандартів обліку.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою вивчення курсу "Фінансовий облік 1" є ознайомлення студентів з основними принципами та методами фінансового обліку в бізнесі. Цей курс спрямований на формування у студентів розуміння процесів збору, обробки та аналізу фінансової інформації з метою прийняття управлінських рішень.</p> <p>Основні цілі курсу включають: Оволодіння поняттями та термінами фінансового обліку, такими як активи, пасиви, прибуток, затрати тощо. Розуміння принципів та методів обліку грошових коштів, фінансових інвестицій, основних засобів, нематеріальних активів, дебіторської заборгованості та інших складових фінансової системи підприємства. Вивчення методів обліку запасів та витрат виробництва для ефективного управління виробничим процесом. Набуття навичок формування показників фінансової звітності задля визначення фінансового стану підприємства. Здатність застосовувати набуті знання та навички для прийняття обґрунтованих управлінських рішень у сфері фінансового управління.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p><i>Інтегральні компетентності:</i></p> <p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.</p>	

Загальні компетентності:

- ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
 ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
 ЗК03. Здатність працювати в команді.
 ЗК04. Здатність працювати автономно.
 ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
 ЗК13. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

Спеціальні компетентності:

- СК03. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.
 СК04. Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.
 СК08. Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів.
 СК10. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.
 СК11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

Програмні результати навчання:

- ПРО2. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.
 ПРО3. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.
 ПРО4. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.
 ПРО6. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

5. Організація навчання

Обсяг курсу – 180 год. (6 кредитів ECTS)

Вид занять	Загальна кількість годин		
лекційні	34		
практичні	34		
самостійна робота	112		
Тема, план	Кількість годин		
	лекції	практичні	самостійна робота
ТЕМА 1. Основи побудови фінансового обліку 1.1. Правове регулювання бухгалтерському обліку та фінансової звітності в Україні. 1.2. Поняття обліку, його види та завдання. Принципи обліку. 1.3. Предмет, об'єкт та вимоги до бухгалтерського обліку. Метод та методичні прийоми бухгалтерського обліку. 1.4. Призначення бухгалтерського балансу та його будова. Зміни у балансі зумовлені господарськими операціями.	4	4	12

<p>1.5. Рахунки бухгалтерському обліку, їх види та побудова. Класифікація рахунків та подвійний запис. Характеристика Плану рахунків бухгалтерському обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій.</p> <p>1.6. Документування, облікова реєстрація та форми бухгалтерському обліку.</p> <p>1.7. Організація обліку та облікова політика</p>			
<p>ТЕМА 2. Облік грошових коштів</p> <p>2.1. Поняття грошових коштів та грошових розрахунків</p> <p>2.2. Облік готівкових грошових коштів та готівкових розрахунків.</p> <p>2.3. Облік грошових коштів на рахунках в банку та організація безготівкових розрахунків.</p>	4	4	12
<p>ТЕМА 3. Облік фінансових інвестицій</p> <p>3.1. Поняття фінансових інвестицій та фінансових інструментів, їх види та класифікація</p> <p>3.2. Облік придбання та реалізації фінансових інвестицій</p> <p>3.3. Методи оцінки фінансових інвестицій на дату балансу</p> <p>3.4. Визнання доходу від фінансових інвестицій</p>	4	4	12
<p>ТЕМА 4. Облік основних засобів</p> <p>4.1. Поняття основних засобів їх визнання та оцінка.</p> <p>4.2. Види та класифікація основних засобів.</p> <p>4.3. Первинний облік наявності та руху основних засобів та інших необоротних матеріальних активів.</p> <p>4.4. Синтетичний та аналітичний облік руху основних засобів та інших необоротних матеріальних активів.</p> <p>4.5. Амортизація основних засобів та інших необоротних матеріальних активів.</p> <p>4.6. Переоцінка основних засобів.</p> <p>4.7. Інвентаризація основних засобів.</p>	6	6	16
<p>ТЕМА 5. Облік нематеріальних активів</p> <p>5.1. Поняття нематеріальних активів їх визнання, оцінка та класифікація.</p> <p>5.2. Первинний облік наявності та руху нематеріальних активів.</p> <p>5.3. Синтетичний та аналітичний облік руху нематеріальних активів.</p> <p>5.4. Амортизація нематеріальних активів.</p> <p>5.5. Інвентаризація нематеріальних активів.</p>	2	2	16
<p>ТЕМА 6. Облік дебіторської заборгованості</p> <p>6.1. Визначення, визнання та класифікація дебіторської заборгованості.</p> <p>6.2. Первісна оцінка дебіторської заборгованості та її зарахування на баланс.</p>	4	4	12

6.3. Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги, не забезпечена векселем. 6.4. Дебіторська заборгованість, забезпечена векселями. 6.5. Дебіторська заборгованість за розрахунками. 6.6. Оцінка поточної дебіторської заборгованості на дату балансу 6.7. Розкриття інформації щодо дебіторської заборгованості у Примітках до фінансової звітності. 6.8. Узагальнення інформації про дебіторську заборгованість в регістрах бухгалтерського обліку. 6.9. Інвентаризація розрахунків			
ТЕМА 7. Облік запасів 7.1. Поняття запаси, їх визнання та класифікація 7.2. Оцінка запасів на різних напрямках руху та на дату балансу 7.3. Документальне оформлення наявності та руху запасів 7.4. Синтетичний та аналітичний облік виробничих запасів 7.5. Особливості обліку операцій з надходження і використання МШП 7.6. Особливості обліку товарів в оптовій і роздрібній торгівлі 7.7. Інвентаризація запасів 7.8. Відображення інформації про запаси в облікових регістрах та фінансовій звітності	6	6	16
ТЕМА 8. Облік витрат виробництва та випуску готової продукції 8.1. Виробничі витрати та їх типи. 8.2. Облік загальновиробничих витрат 8.3. Облік виробництва та калькуляція собівартості продукції. 8.4. Облік витрат виробництва та готової продукції з економічних елементів	4	4	16

6. Система оцінювання

Загальна система оцінювання	100 бальна: до 50 протягом першого семестру, 50 за іспит в кінці першого семестру 90-100 балів – “відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами; 70-89 балів – “добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках;
-----------------------------	--

	<p>50-69 балів – “задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки;</p> <p>26-49 балів – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.</p> <p>Накопичення балів студентом під час вивчення дисципліни проводиться у такому співвідношенні:</p> <ul style="list-style-type: none"> – поточне оцінювання впродовж навчального семестру (25 %); – виконання контрольних робіт (15 %); – тестування в Системі дистанційного навчання (10 %); – обсяг балів за екзамен (50 %). <p>Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті шляхом виконання завдань, отриманих в процесі навчання. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за практичні заняття 20 балів. За самостійну роботу – максимально 10 балів Контрольна робота – 20 балів. Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Якщо студент пропустив заняття (лекційні чи практичні) без поважної причини та без відома викладача – він зобов’язується відпрацювати їх шляхом виконання індивідуального завдання за темою пропущеного заняття. У будь-якому випадку студенти зобов’язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.</p> <p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем.</p>
Вимоги до письмових робіт	<p>Відповідно до навчального плану, студент виконує чотири контрольні роботи. Головна мета – перевірка самостійної роботи студентів в процесі навчання, виявлення ступеня засвоєння ними теоретичних положень курсу. При виконанні завдань студент має детально розкрити результати.</p> <p>Для студентів денної форми навчання передбачено усі контрольні виконані в аудиторії.</p> <p>Для студентів заочної форми навчання передбачено чотири домашні контрольні роботи, які повинні бути надіслані на електронну пошту викладача за 10 днів до початку сесії.</p>
Практичні заняття	<p>Практичне заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов’язує теоретичне навчання і навчальну практику з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Оцінка за практичне заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Максимальну оцінку 50 балів студент може отримати протягом семестру, 50 балів за іспит. Мінімальним допуском до іспиту є 25 балів.</p>

Самостійна робота	Загальний обсяг годин самостійної роботи студента, що відводиться на вивчення дисципліни «Теорія бухгалтерського обліку» складає 42 години. Студентам пропонується виконання завдань, що розміщені у Системі дистанційного навчання Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника (https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/3959). Згідно графіку навчального процесу в період контролю за самостійною роботою студент проходить тестування на платформі дистанційного навчання.
-------------------	--

7. Політика курсу

Згідно ст. 42 Закону України про «Освіту» від 05.09.2017 №2145-VIII, учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватись етичних принципів та визначених законом правил під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Порушенням академічної доброчесності вважається:

- академічний плагіат — оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;
- самоплагіат — оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
- фабрикація — вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
- фальсифікація — свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;
- списування — виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;
- обман — надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;
- хабарництво — надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;
- необ'єктивне оцінювання — свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

Пропуски навчальних занять збільшують обсяг самостійної роботи студента пропорційно обсягу роботи пропущених занять. Відповідно, студент отримує додатковий перелік завдань на самостійну роботу та обов'язковий методичний супровід.

Звичайні критерії оцінювання застосовуються до завдань виконаних точно у строк. Задля дотримання рівності умов для усіх учасників освітнього процесу завдання виконані пізніше встановленого терміну оцінюються із застосуванням понижуючого коефіцієнта 0,2.

Наслідком недотримання установчих документів, правил внутрішнього розпорядку, умов договору про надання освітніх послуг, проявів неповаги до гідності, прав, свобод та законних інтереси всіх учасників освітнього процесу та недотримання етичних норм є тимчасове (до закінчення часу відведеного на навчальне заняття) відсторонення студента від навчального заняття. Таке відсторонення вважається пропуском навчального заняття та є підставою для збільшення обсягу самостійної роботи студента пропорційно обсягу роботи що виконувалась на пропущеному

занятті. Відповідно, студент отримує додатковий перелік завдань на самостійну роботу та обов'язковий методичний супровід.

За виконання творчих робіт з дисципліни (наприклад, участь у факультетських та інститутських олімпіадах з дисципліни, участь у конкурсах робіт, підготовка рефератів та оглядів наукових праць, виконання завдань із удосконалення дидактичних матеріалів з дисципліни тощо) студентам можуть нараховуватися додаткові, заохочувальні бали сума яких не може перевищувати 10 балів

Результати навчання, здобуті шляхом неформальної освіти, визнаються в системі формальної освіти в порядку, визначеному законодавством та регулюються Положенням про "Порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів"

Рекомендовані платформи:

EdEra, Prometheus, WiseCow,

Google Digital Workshop,

Coursera.

8. Рекомендована література

1. Фінансовий облік : підруч. / Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, Н. В. Гудзь [та ін.]. – 4-те вид. [доп. і перероб.]. – Тернопіль : ТНЕУ, 2017. – 451 с.
2. Фінансовий облік : конспект лекцій / укладачі: М. Ю. Абрамчук, Ю. Г. Гуменна, І. В. Тютюник, П. М. Рубанов. – Суми : Сумський державний університет, 2018. – 395 с.
3. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV (зі змінами і доповненнями) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
4. Податковий Кодекс України: Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI (зі змінами і доповненнями) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/stru/paran130#n130>.
5. Методичні рекомендації по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку: Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI (зі змінами і доповненнями) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0356201-00#Text>
6. Національні стандарти бухгалтерського обліку і звітності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua/control/uk/>
7. Фінансовий облік : конспект лекцій / укладачі: М. Ю. Абрамчук, Ю. Г. Гуменна, І. В. Тютюник, П. М. Рубанов. – Суми : Сумський державний університет, 2018. – 395 с.
8. Звітність підприємства: підручник / М. І. Бондар, Ю. А. Верига, М. М. Орищенко, Н. В. Прохар, Л. І. Леженко. – Київ: Центр учбової літератури, 2015. – 570 с.

Викладач _____ Гнатюк Т.М.